

Lovforslag nr. L 101. Fremsat den 10. februar 1982 af ministeren for kulturelle anliggender

Forslag

til

Lov om ændring af ophavsretsloven

§ 1

I lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker, jfr. lovbekendtgørelse nr. 130 af 15. april 1975, som ændret ved lov nr. 240 af 8. juni 1977 og § 4 i lov nr. 250 af 12. juni 1975, indsættes som § 64:

»§ 64. Forslag til revision af § 17 fremsættes for folketinget i folketingsåret 1982-83.«

§ 2

§ 2, stk. 2, i lov nr. 240 af 8. juni 1977 om ændring af ophavsretsloven ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget

Forslaget drejer sig alene om udskydelse af en revisionsfrist. Ved lov nr. 240 af 8. juni 1977 blev der gennemført en ændring i ophavsretslovens § 17 med sigte på at skabe en udvidet adgang for, at der indenfor undervisningsvirksomhed kan foretages optagelser af Danmarks Radios udsendelser til brug i undervisningen. Blandt andet blev optageadgangen udvidet til også at omfatte billedoptagelser fra fjernsynet. De før 1977 gældende bestemmelser gav kun mulighed for lydoptagelser.

I bemærkningerne til lovændringen blev det fremhævet, at den foreslåede nye lovregulering måtte betragtes som en midlertidig ordning. Det blev under udvalgsbehandlingen i folketinget skønt hensigtsmæssigt, at der ved en udtrykkelig bestemmelse om revision af loven blev sikret folketinget en mulighed for at bedømme virkningerne af lovreguleringen, når nyordningen – efter indgåelsen af de nødvendige aftaler – havde virket nogle år. Det blev derfor fastsat, at forslag til revision af ændringsloven skulle fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1981–82.

Det foreliggende lovforslag indebærer, at denne revisionsfrist udskydes til folketingsåret 1982–83.

Baggrunden herfor er følgende:

Således som bestemmelserne i ophavsretslovens § 17 blev udformet i 1977 har undervisningsområdet en ret til at foretage optagelser fra såvel radio som TV til undervisningsbrug. Foretages der optagelser af andre udsendelser end undervisningsudsendelser, kan de rettighedshavere, hvis værker og præstationer forekommer i udsendelserne, ikke modsætte sig, at udsendelserne optages til undervisningsbrug, men de har krav på vederlag. Dette vederlagskrav kan dog efter den i 1977 gennemførte midlertidige regulering kun gøres gældende gennem en af ministeren for kulturelle anliggender godkendt fælles forhandlings- og opkrævningsinstitution, som repræsenterer de ophavsmænd, døvende kunstnere og fremstillere af grammofonplader, hvis værker og præstationer indgår i de optagne udsendelser. Det bestemtes videre, at kulturministeren kunne fastsætte nærmere regler om opbevaringen og benyttelsen af de foretagne optagelser

af såvel undervisningsudsendelser som almindelige udsendelser i radio og TV. Bestemmelser af den nævnte karakter blev efter omfattende forhandlinger med de implicerede parter fastsat ved ministeriet for kulturelle anliggenders bekendtgørelse nr. 152 af 6. april 1979. Efter bekendtgørelsen må de indenfor undervisningsvirksomhed foretagne optagelser af DRs udsendelser opbevares og bruges i 4 år, hvorefter de skal slettes, hvis der ikke er truffet andre aftaler med rettighedshaverne.

Efter kulturministeriets opfattelse må den i 1977 gennemførte lovændring siges at have virket tilfredsstillende, når det gælder optagelser indenfor undervisningsområdet af DRs undervisningsudsendelser såvel i radio som fjernsyn. Det må imidlertid erkendes, at nyordningen kun har været delvis virksom, når det gælder optagelse til undervisningsbrug af andre udsendelser end undervisningsudsendelser.

Dels er den fælles forhandlings- og opkrævningsinstitution først blevet stiftet den 3. juni 1981, og institutionens vedtægter er først den 15. december 1981 blevet forelagt kulturministeriet til endelig godkendelse. Dels er der ikke mellem undervisningsområdet og rettighedshaverne endnu blevet truffet aftaler om opbevaring af de foretagne optagelser udover den i kulturministeriets bekendtgørelse fastsatte opbevaringsfrist på 4 år.

Spørgsmålet om en revision af den i 1977 gennemførte midlertidige nyordning har været forelagt for det af kulturministeren nedsatte udvalg vedrørende en generel revision af ophavsretslovgivningen, som har professor, dr. jur. Mogens Koktvedgaard som formand. Udvalget har i skrivelse af 11. september 1981 indstillet til ministeriet, at den i ændringsloven i 1977 fastsatte revisionsfrist ophæves. Udvalget, hvori er repræsenteret såvel rettighedshavernes organisationer som undervisningsministeriet, har herved lagt vægt på, at der i nær fremtid af undervisningsministeriet vil blive optaget forhandlinger med rettighedshavernes organisationer om de spørgsmål, som siden 1977 har givet anledning til vanskeligheder. Endvidere må det antages, at den usikkerhed, som den længe mang-

lende eksistens af en opkrævningsinstitution på rettighedshaversiden har givet anledning til – fordi brugerne følte sig i tvivl med hensyn til de økonomiske konsekvenser af optagelser af andre udsendelser end undervisningsudsendelser – vil blive løst ved en endelig etablering og godkendelse af den fælles forhandlings- og opkrævningsorganisation på rettighedshaversiden, som var forudsat i lovændringen i 1977. Udvalget bemærker, at man fortsat vil følge udviklingen på området opmærksomt, og at man, inden udvalgets arbejde med den generelle revision af den ophavsretlige lovgivning afsluttes, vil fremkomme med forslag til en revision af de gældende bestemmelser i det omfang, der måtte være grundlag herfor.

Ministeriet for kulturelle anliggender anser det på denne baggrund for rigtigst, at revisionen foreløbig udskydes til folketingsåret 1982–83. Til den tid kan der da tages stilling til, om der er grund til at foreslå indholdsmæssige ændringer i bestemmelserne i ændringsloven af 1977 (ophavsretslovens § 17), om der bør foreslås en ny udskydelse af revisionsfristen, eller om revisionsbestemmelsen bør foreslås ophævet.

Det bemærkes, at der med udgangspunkt i indstillinger fra det ophavsretlige revisionsudvalg antagelig i folketingsåret 1982–83 vil blive fremsat lovforslag også om andre ændringer i den ophavsretlige lovgivning end dem, der vedrører problemerne omkring § 17.